

Zadeva: Zapisnik 78. redne seje Programskega sveta Sinteze in Nacionalnega sveta za spremembo volilnega sistema (NSVS)

Seja je potekala preko elektronskih medijev v torek, 26. novembra 2024 med 17 in 18.30 uro po naslednjem dnevnem redu:

1. Pregled aktivnosti od zadnje seje in usmeritev dela;
2. Informacija o posvetu SAZU (gradivo, posvet je predstavil dr. P. Glavič);
3. Informacija o pripravah na razgovor na RTV MB (gradivo, poročal V. Pogorevčnik);
4. Razno.

Ad 1) Aktivnosti od zadnje seje in usmeritev dela:

Uvodoma so bile predstavljene številne aktivnosti, ki sta jih izvedla SINTEZA-KCD in NSVS v tem obdobju:

- 1.1. Pripravljeno in poslano je bilo javno pismo Predsedniku Vlade s pozivom, da vlada čim prej v DZ vloži predlog demokratizacije volilnega sistema, k čemur jo je zavezal izid referendum. Hkrati je bilo v pozivu poudarjeno, da rezultati referendum zavezujejo tudi ostale parlamentarne stranke k oblikovanju in sprejemu dopolnitve zakona, saj koalicijske stranke same ne morejo zagotoviti potrebne kvalificirane večine glasov. Prav tako pa ti rezultati obvezujejo subjekte aktivne družbe, da se poenotijo in sledijo večinskemu mnenju državljanov, ki zahtevajo bistvene spremembe;
- 1.2. Izveden je bil poskus pridobivanja javne podpore v obliki podpisov preko sistema interneta, ki je uspel nad pričakovanji, saj je podpis prispevalo preko 70 strokovnjakov in drugih državljanov;
- 1.3. Pripravljeno in nekaterim organizacijam CD (Glas ljudstva, Inštitut 8. marec, Inštitut 1. maj, itd.) tudi že poslano je bilo povabilo k oblikovanju nekakšne »civilne fronte« državljanov za spremembo volilne zakonodaje, čeprav je bilo vnaprej jasno, da te organizacije ne delujejo na valovni dolžini državljanov (ljudstva), temveč na krepitvi različnih struktur oblasti, od katere so povečini tudi financirane.

Po daljši razpravi, v kateri so bili poudarjeni posamezni vidiki obstoječih političnih razmer, je bilo dogovorjeno:

- Da poskušamo javno pismo objaviti v medijih (Delo, Dnevnik, Večer);
- Da povabilo k strnjevanju vrst pošljemo dejanskim organizacijam CD, ne zgolj tistim, ki se za take samo razglašajo;
- Da k sodelovanju povabimo tudi nastajajoče nove stranke.

Prav ob temu vprašanju se je odprla širša razprava, v kateri je bilo opozorjeno, da večjega vključevanja ne moremo pričakovati. V primeru doslej ustanovljenih strank (Logar, Erjavec) je bilo očitno, da imajo pri oblikovanju programske usmeritve novih strank glavno besedo politiki, ki so že bili člani politične (in tudi oblastne) elite, pa so iz raznih razlogov iz nje izpadli. Zdaj jih zanima predvsem kritika obstoječe oblasti v funkciji vračanja sebe na oblast, ne pa potrebne strukturne spremembe slovenske družbe, vključno s spremembo volilnega sistema.

Ad 2) Informacija o posvetu SAZU (gradivo, posvet predstavi dr. P. Glavič);

Dr. P. Glavič je uvodoma podrobneje predstavil predvideno vsebino in potek Okrogle mize ter sodelavce. V poglobljeni razpravi, ki je poudarila smiselnost tega posveta, so se stališča radikalizirala v temeljno vprašanje: ali je sedanja politična elita (ne zgolj vlada) dejansko pripravljena IN SPOSOBNA potrebne spremembe tudi udejanjiti? Če izhajamo iz izkazane visoke stopnje nezaupanja ljudstva v DZ, DS in politične stranke, moramo ugotoviti, da DRŽAVLJANI V TO NE VERJAMEMO!

Seveda nas ta logična ugotovitev vrača k za nas glavni temi: KAKO IN KDAJ SPREMENITI SEDANJI VOLILNI SISTEM, KI BI H KANDIDIRANJU IN IZVOLITVI PRITEGNIL UGLEDNE IN KOMPETENTNE STROKOVNJAKE? V sedanjem sistemu se ti udejstvovanju v politiki in vse večjem loku izogibajo, obstoječi volilni sistem pa političnim strankam omogoča, da se na vsakih volitvah obnovijo v vsej razkošnosti svojih nesposobnosti.

Ad 3 Informacija o pripravah na razgovor na RTV MB (gradivo, poročal Vlado P.)

Pozitivno noto v razpravo je vnesla predstavitev načrtovane oddaje na TV MB, ki edina od vizualnih medijev odpira temeljna vprašanja potrebnega prestrukturiranja (resetiranja) neuspešne slovenske politične elite. Zahvaljujoč neumornemu delu V. Pogorevčnika bomo v tej razpravi 11. 12. 2024 lahko sodelovali tudi mi. Ob tem se lahko samo sprašujemo, kje je statutarna obveza nacionalnega medija (RTV SLO), da konstruktivno, korektno in angažirano odpira ta vprašanja. Jasno je namreč, da razvojni preboji v družbi, tako, kot v znanosti, potekajo skozi delo inovativnih skupin. Pravljičarstvo vsakodnevnega življenja, s katerim nas dnevno »hrani« RTV SLO, k temu seveda ne prispeva. Je na vidiku dejanski razpad pozitivnega duha »nacionalke« ali samo kričeča potreba po reformiranju?

Predlog zapisnika pripravil E. M. Pintar